

Nr 15.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om uppskov med allmän fastighetstaxering, m. m., såvitt propositionen hänvisats till bevillningsutskottet.

I en den 18 februari 1949 dagtecknad proposition, nr 52, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, *dels* föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om uppskov med allmän fastighetstaxering, *dels* tillkännagivit att proposition angående den i årets statsverksproposition under sjunde huvudtiteln punkten 53 omförmälda frågan rörande anslag till Kostnader för allmänna fastighetstaxeringen år 1950 icke kommer att avlåtas till riksdagen, i följd varav medel för ändamålet ej böra upptagas å riksstaten för budgetåret 1949/50, *dels ock* föreslagit riksdagen att till Kostnader för inventering av typskogar för budgetåret 1949/50 under sjunde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag å 200 000 kronor.

Förevarande proposition har hänvisats, såvitt angår förslaget till förordning om uppskov med allmän fastighetstaxering, till bevillningsutskottet, och i övrigt till statsutskottet.

Det vid propositionen fogade författningsförslaget är av följande lydelse:

F ö r s l a g

till

förordning om uppskov med allmän fastighetstaxering.

Härigenom förordnas, att den allmänna fastighetstaxering, som jämlikt förordningen den 13 februari 1948 (nr 48) angående de tider, då allmän fastighetstaxering skall äga rum, samt 2 § 1 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379)¹ skall verkställas år 1950, i stället skall äga rum år 1951.

¹ Senaste lydelse, se 1948:49.

Av statsrådsprotokollet inhämtas bl. a. följande.

Allmän fastighetstaxering skall jämlikt förordningen den 13 februari 1948 (nr 48) angående de tider, då allmän fastighetstaxering skall äga rum, samt 2 § 1 mom. taxeringsförordningen verkställas år 1950 och därefter vart femte år. Därest allmän fastighetstaxering skall äga rum år 1950, måste arbetet därmed påbörjas i höst. Detta innebär att frågan om de normer, vilka skola tillämpas vid taxeringen, måste behandlas och avgöras av riksdagen vid pågående session. Vad dessa normer angår är särskilt att märka, att nya bestämmelser om taxering av skogsmark och växande skog (skogsvärderingsinstruktion) bruka utfärdas till varje allmän fastighetstaxering.

Vid 1944 års riksdag framlades förslag till skogsvärderingsinstruktion, som innebar att för skogstaxeringen skulle tillämpas en helt ny metod (prop. nr 240). Riksdagen fann sig emellertid, i överensstämmelse med bevillningsutskottets förslag, icke böra antaga den nya metoden för tillämpning vid 1945 års allmänna fastighetstaxering. Emellertid framhöll bevillningsutskottet vid 1944 års riksdag (bet. nr 35), att utskottet funne den i nyssnämnda proposition föreslagna nya metoden ur principiell synpunkt vara att föredraga framför den äldre och att den nya metoden därför borde genomföras. Utskottet förordade ett uppskov med genomförandet av den nya metoden till den närmast efter 1945 års taxering följande allmänna fastighetstaxeringen samt förutsatte att den nya metoden under tiden överarbetades och i den mån så kunde ske förenklades. Vidare borde enligt utskottets mening ytterligare provtaxeringar äga rum för vinnande av ökad kännedom om den nya metodens verkningar.

I anledning av vad utskottet sålunda anfört tillkallade departementschefen jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 12 december 1947 särskilda sakkunniga (1947 års skogstaxeringssakkunniga) för att verkställa en överarbetning av 1944 års förslag till ändrade grunder för taxering av skogsmark och växande skog. Genom särskilt beslut den 30 juni 1948 förordnade Kungl. Maj:t sedermera, att provtaxering på sätt bevillningsutskottet vid 1944 års riksdag ifrågasatt skulle under ledning av de sakkunniga äga rum i vissa angivna kommuner.

I början av januari månad 1949 har de sakkunnigas ordförande anmält, att viss del av utredningsarbetet blivit försenat av olika anledningar, över vilka de sakkunniga icke kunnat råda. Förseningen gällde visst tabellmaterial, avsett att tjäna till ledning vid bedömandet av förslagets innebörd. På grund av svårigheter av tryckeriteknisk art kunde någon bestämd utfästelse om tiden för framläggande av de sakkunnigas betänkande icke göras ens för det fall att betänkandet begränsades i fråga om tabellmaterialet.

Departementschefen har till stöd för det i propositionen föreslagna uppskovet med nästkommande allmänna fastighetstaxering anfört följande:

»I det uppkomna läget får det anses uteslutet att proposition med förslag till skogsvärderingsinstruktion enligt den nya metoden skall kunna framläggas för riksdagen vid nu pågående session. Man har då att välja mellan

att genomföra allmän fastighetstaxering år 1950 med användning av hittills gällande metod för skogstaxering eller att uppskjuta hela taxeringen. För det senare alternativet talar önskvärldheten att, på sätt 1944 års bevillningsutskott förutsatt, tillämpa den nya metoden redan vid nästa allmänna fastighetstaxering. Därtill kommer att tiden är väl knapp för att nu medhinna den översyn av den vid föregående fastighetstaxering gällande skogsvärderingsinstruktionen, som skulle erfordras därest densamma skulle tillämpas vid ny allmän fastighetstaxering.

Även andra skäl kunna anföras för ett uppskov med den allmänna fastighetstaxeringen. Fråga har uppkommit om ändring jämväl av bestämmelserna angående taxering av vattenfallsfastighet, och en utredning har verkställts av för sådant ändamål särskilt tillkallade sakkunniga. Dessa ha i början av december 1948 avlämnat betänkande med förslag till nya bestämmelser om sådan taxering. I remissyttranden över betänkandet har från vattenkrafttekniskt håll anmärkts att de beräkningar, på vilka detta förslag i viss del grundats, borde ytterligare prövas. Detta kunde emellertid icke medhinnas, om allmän fastighetstaxering skulle äga rum redan nästa år. Utan att vilja i detta sammanhang yttra mig om betydelsen av nämnda anmärkning, vill jag för egen del framhålla, att även denna fråga synes vinna på att ytterligare tid erhålles för vidare utredningar i ämnet.

Mot ett uppskov talar å andra sidan, att de nuvarande taxeringsvärdena åtminstone beträffande vissa slag av fastigheter sannolikt ligga avsevärt under de allmänna saluvärdena. För det kommunala skatteunderlaget torde detta förhållande emellertid just nu icke ha alltför stor betydelse, eftersom de fastigheter, beträffande vilka skillnaden mellan marknadsvärdet och taxeringsvärdet är störst, kunna antagas antingen giva så god avkastning, att nettointäkten i allmänhet överstiger garantiskatteavdraget, eller vara belägna i kommuner, för vilka fastighetsskatten har relativt liten betydelse.

Vid prövning av skälen för och emot ett uppskov med den allmänna fastighetstaxeringen finner jag övervägande skäl tala för att sådant uppskov nu beslutes. Jag förordar sålunda, att den allmänna fastighetstaxering, som författningsenligt skall äga rum år 1950, uppskjutes till år 1951. I författningstekniskt hänseende innebär detta att en särskild förordning om dylikt uppskov bör utfärdas på liknande sätt som skedde då 1948 års allmänna fastighetstaxering uppskötts till år 1949.»

Utskottet. I den ifrågavarande propositionen, såvitt densamma hänvisats till bevillningsutskottet, föreslås, att den allmänna fastighetstaxering, som författningsenligt skulle ha verkställts år 1950, i stället skall äga rum år 1951. Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen har departementschefen till stöd för det sålunda föreslagna uppskovet med den allmänna fastighetstaxeringen huvudsakligen åberopat uppkomna svårigheter att inom vederbörlig tid hinna utarbeta nya grunder för denna taxering. Utskottet finner vad departementschefen härutinnan anfört utgöra en fullt tillräcklig motive-ring för det föreslagna uppskovet. Emellertid vill utskottet tillägga, att, för-

utom nämnda omständigheter, jämväl det nuvarande labila läget å fastighetsmarknaden — även om ändrade förhållanden måhända ej komma att föreligga under nästa år — kan anses tala för ett uppskov med nästkommande allmänna fastighetstaxering. Med erinran härom tillstyrker utskottet bifall till propositionen, såvitt densamma hänvisats till bevillningsutskottet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 52, såvitt densamma hänvisats till bevillningsutskottet, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om uppskov med allmän fastighetstaxering.

Stockholm den 15 mars 1949.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl*, Ekman, Velander, Heüman, Franzon, Ramberg, Widner*, Carl Sundberg*, Petré och Niklasson samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Björklund, Sandberg, Jonsson i Skedsbygd*, Kristensson i Osby, Sundström, Hagberg i Malmö, Nilsson i Kristinehamn*, Persson i Svensköp och Bladh.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.